

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Hallitusneuvos Majju Tuominen
EUlausunnot@minedu.fi

Helsinki 16.2.2012

Lausuntopyyntöne 16.01.2012, OKM2012-00021

Lausunto komission ehdotuksesta ammattipätevyysdirektiivin muuttamiseksi

Suomen Arkkitehtiliitto ry SAFA on aktiivisesti seurannut ammattipätevyysdirektiivin toteutumista ja sen uudistamisprosessia muun muassa osallistumalla tarkkailijana European Network of Architects' Competent Authorities ENACAn (www.enaca.eu) toimintaan. Verkoston toimintaan osallistuu suurin osa Unionin jäsenmaiden arkkitehtikysymyksistä vastaavista toimivaltaisista viranomaisista ja se kokoontuu keskimäärin 3 kertaa vuodessa.

SAFAn lausunto ottaa kantaa esitykseen ammattipätevyysdirektiivin muuttamiseksi erityisesti arkkitehtien ja arkkitehdin palvelujen tarjoamisen näkökulmista.

Arkkitehdin koulutuksen vähimmäiskesto

SAFA pitää erittäin perusteltuna ja kannatettavana arkkitehtikoulutuksen keston vähimmäisvaatimusten (5+1 ja 4+2) tarkastamista vastaamaan paremmin nykyistä eurooppalaista koulutuskenttää ja arkkitehdin ammattipätevyyden vaatimuksia. Erityisesti vaatimus vähintään vuoden palkallisesta, ohjatusta ammattiharjoittelujaksosta tutkinnon suorittamisen jälkeen on tervetullut uudistus, jolla voidaan taata arkkitehtitutkinnon suorittaneille entistä paremmat edellytykset itsenäiseen ammatinharjoittamiseen tulevaisuudessa.

Viitaten aiempaan ammattipätevyysdirektiivin uudistamiseen liittyvään lausuntoonsa (Green book), SAFA kuitenkin korostaa, että kyseessä on esitys koulutuksen vähimmäiskestosta. Pakollisen, palkallisen harjoittelun toteuttamista valmisteltaessa tulee tarkasti arvioida, tuleeko kansallista lainsäädäntöä valmisteltaessa harjoittelun kesto säätää esim. kahteen vuoteen, mikä on jo vallitseva käytäntö useimmissa Unionin jäsenvaltioissa. Tämä mahdollistaa käytännön, jossa jo opintojen aikana tapahtuvaa harjoittelua voitaisiin yhden vuoden osalta sisällyttää osaksi ammattipätevyyttä. Tämä mahdollistaisi myös yleistyvän opiskelijavaihdon aikana ulkomailla suoritetun harjoittelujakson täysimittaisen hyödyntämisen.

Väliaikainen palvelujen tarjonta ja osittainen pätevyys

SAFA kannattaa väliaikaisen palveluntarjoamisen säännösten ja edellytysten muuttamista siten, että kyseinen toiminta on käytännössäkin mahdollista ja kannattavaa palveluntarjoajalle. Toisaalta SAFA pitää perusteltuna, että väliaikaisesti palvelujaan tarjoavalle voidaan asettaa kohtuullinen rekisteröintimaksu.

Arkkitehtien osalta SAFA pitää osittaisen pätevyyden tunnustamista täysin mahdollisena. Arkkitehdin tehtävä on lähtökohtaisesti aina kokonaisvaltainen niin vaadittavan pätevyyden, suorituksen kuin vastuiden osalta.

Eurooppalainen ammattikortti

SAFA kannattaa sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmään (IMI) perustuvan sähköisen eurooppalaisen ammattikortin käyttöönottoa. Järjestelmässä on huomattavia etuja niin ammattikortin omaavan palveluntarjoajan kuin kotijäsenvaltion kuin vastaanottavan jäsenvaltion näkökulmasta. SAFA kannattaa myös komission esitystä, että kaikki jäsenvaltiot velvoitetaan käyttämään IMI-järjestelmää niin ammattikortin luomiseen kuin ammattipätevyyden tunnustamista koskevien tietojen vaihtoon.

Ammattikortin toimivuus riippuu järjestelmän toteuttamistavasta. Komission esitys ei ota tarpeeksi kantaa mm. ammattikortin sisältöön, voimassaoloaikaan tai esim. tapauksiin, jossa Euroopassa yleisesti säännelty ammatti ei Suomessa ole säännelty, kuten esimerkiksi arkkitehdin ammatti. SAFA myös katsoo, että ammattikorttia, sen toteutuessa, tulee olla mahdollista hakea myös internetin välityksellä.

Sähköinen tiedonsaanti ja menettelyt

SAFA katsoo, että yksi merkittävä syy pätevän ammattitaitoisen työvoiman liikkuvuuden vähäisyydelle Euroopan Unionin alueella on asiasta tarjolla olevan tiedon ja opastuksen pirstaleisuus ja osittainen päällekkäisyys (ammattipätevyysdirektiivi – palveludirektiivi).

Ehdotus internetiin perustettavista keskusyhteyshetvistä, jotka palvelevat kaikkia ammattipätevyysdirektiivin soveltamisalaan kuuluvien ammattien tunnustamispyynnön jättäviä edustajia, on tervetullut. Myös nykyisen direktiivin nojalla perustettujen yhteystahojen muuttaminen tukikeskuksiksi, jotka keskittyvät yksittäistapauksiin ja tarjoavat neuvoja ja apua kansalaisille mm. puhelimitse ja kasvotusten on kannatettava esitys.

Helsingissä 16.2.2012

Esko Rautiola
puheenjohtaja

Mari Matomäki
varapuheenjohtaja